

Miljø og Teknik
Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

10. november 2020

Afdeling: Natur og Miljø

Sag nr.: 19/2109

Høring om tilladelse efter vandløbsloven til ændring i pumpedrift på matrikel 1aa, Bjørnemose Hgd., Tved.

Svendborg Kommune har den 16. januar 2020 modtaget en ansøgning fra Vagn Rasmussen, Bjørnemose ApS, Bjørnemosevej 40, 5700 Svendborg. Ansøgningen blev den 11. september suppleret med yderligere oplysninger udarbejdet af konsulent, Bangsgaard og Paludan ApS.

Vagn Rasmussen søger om tilladelse til genopstart af eksisterende pumpeanlæg på matr. nr. 1aa, Bjørnemose Hgd., Tved, som ikke har været aktiv i en årrække. Bjørnemose er beliggende på Sydbyn umiddelbart øst for Svendborg by og afgrænset mod syd af Skårupøre Sund. Kortet i figur 1 nedenfor viser beliggenheden af området.

Svendborg Kommune opfordrer alle til at skrive sikkert via Digital post. Derfor bør du aldrig sende fortrolige personhenførbare oplysninger (CPRnr. helbreds- og økonomiske oplysninger) i en almindelig mail. Læs mere: <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/digital-post-og-selvbetjening>

Åbningstider:

Mandag-onsdag	Kl. 09.00-15.00
Torsdag	Kl. 10.00-16.30
Fredag	Kl. 09.00-14.00

Figur 1: Oversigtskort, som viser beliggenheden af området (markeret ved rødt) ved Bjørnemosegård på Sydbyn, som ønskes pumpet.

Detailkortet i figur 2 på næste side viser projektområdet.

Formålet med pumpningen er at regulere vandstanden i pumpekanalerne, som også er udløbet af det offentlige vandløb *Vandløb fra Halling Skov*, for at forhindre oversvømmelse af engarealer i sommerhalvåret og dermed sikre mulighed for afgræsning.

Der er søgt om tilladelse til at pumpe i perioden fra 1. april til 1. november.

Driftsmæssig ændring af et privat pumpeanlæg betragtes som en vandløbsregulering og kræver en tilladelse efter vandløbslovens¹ § 17 og 38, jf. § 3 og 6 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og –restaurering m.v.².

Der skal desuden træffes afgørelse efter miljøvurderingslovens bestemmelser³, idet vandløbsregulering er opført under bilag 2 punkt 10f.

Da projektområdet omfatter flere områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens⁴ § 3, er projektet også vurderet i forhold til denne lovgivning.

Nuværende forhold

Pumpen ikke været i drift i en årrække som følge af, at der er indgået MVJ-aftale om 20-årig udtagning af agerjord på markerne 16-0 (markblok 605102-66) og 16-1 (markblok 605102-98). Tilsagnet var gældende i perioden fra 1. september 2000 til 31. august 2020 og er dermed bortfaldet.

Det eksisterende drænsystem på matriklen afvander i dag et opland på cirka 145 hektar og løber frit via gravitation til pumpekanalerne (Figur 2). Pumpehuset har en central placering på matriklen indenfor højvandklappen mod Skårupøre Sund. Udløbet ved højvandklappen er placeret i kote -0,07 m, og bundkoten i pumpekanalerne mellem højvandklappen og pumpehuset ligger omkring -0,2 m (Bilag 3, Figur 5). Østpå mod Skårupøre Strandvej stiger bundkoten løbende til -0,05 m.

¹ Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb.

² Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

³ Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

⁴ Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse.

Figur 2. Projektområde ved Bjørnemosegård, dræn (rød stiptet), kanaler (lys blå), pumpehus (gul cirkel).

Projektbeskrivelse

Ved projektet foreslås det, at der etableres en pumpedrift i området, hvor vandstanden i pumpekanalerne holdes under kote 0,2 m. Det betyder, at pumpedriften indrettes således, at pumpen igangsættes, når vandspejlet i pumpekanalerne overstiger kote 0,2 m. Herefter kan pumpen sænke vandspejlet til kote 0 m. Bundkoten ved højvandsklappen er i dag placeret i kote -0,07 m. Der er derfor fortsat mulighed for, at vandet kan løbe af under kote 0 m ved lavvande i sundet (under kote 0 m). Se opmålte koter (alle i DVR90) i Bilag 3.

Pumpen skal således alene fungere som en form for afværgepumpe, der skal håndtere de situationer med store afstrømninger og eventuelt kombineret med højvandshændelser i sundet, hvor der er risiko for, at vandstanden i området "bygger op" til gene for græssende dyr på arealet og tilknyttede afvandingsmæssige interesser.

Endvidere ansøges der om, at ovennævnte pumpedrift foregår i perioden fra 1. april til 1. november, hvor der ønskes græsning af området. I den resterende del af året vil vandstanden i pumpekanalerne og på de tilknyttede arealer fluktuere efter de naturgivne forhold, hvor størrelse af afstrømning og vandstands niveauer i sundet styrer vandstanden.

Pumpen vil blive indrettet således, at pumpen ikke længere vil afvande dræne, som er indtegnet på Figur 2. Indløbet til pumpen fra disse dræne vil blive blokeret. Det skyldes, at en pumpeaktivitet med afvanding af dræne, vil afstedkomme en risiko for, at de tre vandhuller, der er omfattet

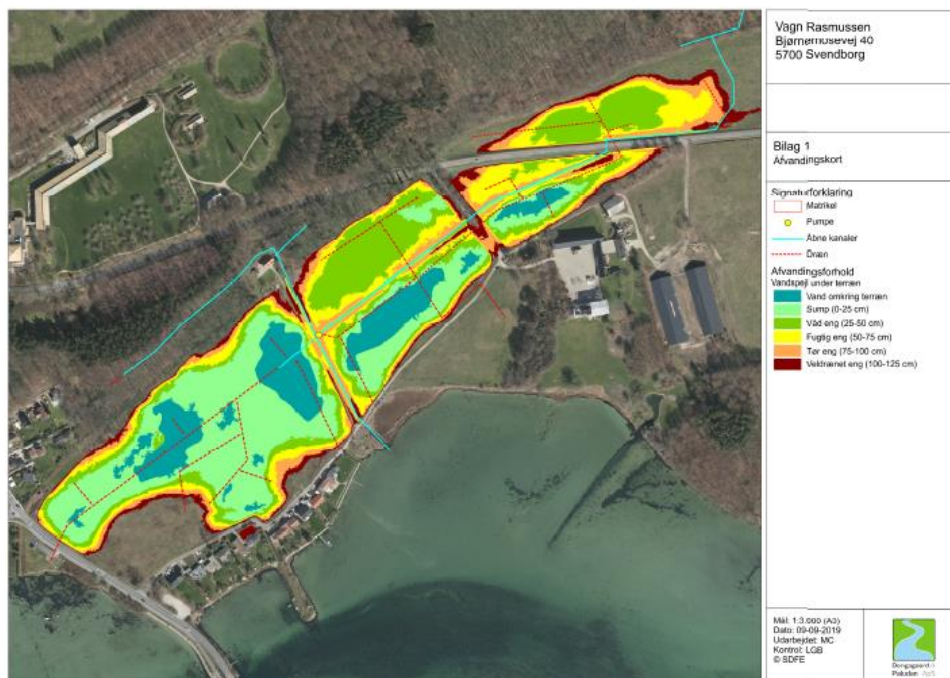
af naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttet natur, drænes med sænkning af vandspejlet til følge. Pumpen skal i stedet "trække" vand ind fra pumpekanalen til sænkning af vandstanden i kanalerne og udlede vandet på ydersiden af højvandsklappen ved udløbet til sundet.

Endelig kan der peges på, at vandhullernes maksimale udbredelse fastholdes ved at etablere et afløb fra dem til pumpekanalen i kote 0,4 m. Afløbet kan placeres i diget, der er imellem pumpekanal og vandhullerne, se evt. Bilag 3.

Der vil ikke blive ændret på bundkoten i pumpekanalen, men områdets drænsystem vil blive afkoblet kanalerne for at modvirke udtørring af søer og moseområde.

Pumpehusets placering forbliver bag højvandsklappen.

På Figur 3 er der indtegnet en teoretisk, men forventet afvandingsstilstand af området ved en vandspejlskote i 0 m i kanalerne og et vandspejlsniveau i vandhullerne i foråret i kote 0,4 m. Afvandingskortet er udført af ansøgers rådgiver, Bangsgaard og Paludan ApS. Disse afvandingsniveauer forventes at være tilstede både under de nuværende og de fremtidige forhold.

Figur 3. Teoretisk afvandingskort ved en vandspejlskote i 0 m i kanalerne og et vandspejlsniveau i vandhullerne i foråret i kote 0,4 m.

Hen over sommeren må det forventes, at vandhuller i større eller mindre omfang udtørres således, at afvandingsstilstanden i området vil fremstå mere tørt end angivet på Figur 3 til gavn for afgræsningen af området.

Ved at begrænse risikoen for oversvømmelser af området ved store afstrømnings- eller højvandshændelser i sundet reduceres endvidere risikoen for, at fuglereder, unger m.v. drukner i yngletiden.

Afgørelse efter vandløbsloven

I henhold til vandløbslovens § 17 og 38, jf. § 3 og 6 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. meddeles der hermed tilladelse til driftsmæssig ændring af pumpeanlæg, således at vandstanden i pumpekanalerne må reguleres på følgende vilkår:

- Pumpedriften kan foregå i perioden fra 1. april til 1. november.
- Pumpedriften indrettes således, at pumpen først igangsættes, når vandspejlet i pumpekanalerne overstiger kote 0,2 m. Herefter kan pumpen sænke vandspejlet til kote 0 m (DVR90).
- Der opsættes en skalapæl med relevante koter ved pumpehuset. Koterne skal kunne aflæses fra jordvejen.
- Indløbene fra området dræn til pumpekanalerne blokeres, således at disse ikke afvandes ved pumpedriften.
- Der etableres overløb fra de naturbeskyttede søer i kote 0,4 m.
- Påvirkes de beskyttede naturområder negativt som følge af pumpedriften, kan tilladelsen annulleres.
- Drift og vedligeholdelse af pumpeanlæg og dræn-system påhviler ejeren.
- Pumpeanlægget må ikke ændres, herunder driftsmæssigt, uden Svendborg Kommunes godkendelse.
- Svendborg kommune er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers regning, hvis vilkårene eller evt. senere anvisninger ikke efterkommes.
- Arbejdets påbegyndelse og afslutning skal meddeles Svendborg Kommune.
- Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 3 år fra dags dato.

Begrundelse for afgørelsen

Svendborg Kommune vurderer, at ændringen i pumpedriften ikke vil have nogen negative miljø- eller afstrømningsmæssige konsekvenser for vandløbet.

Pumpeanlægget befinder sig umiddelbart opstrøms udløbet i Skårupøre Sund, hvorfor driftsændringen ikke vil være til gene nedstrøms i vandløbet og forhindre opstuvning i vandløbet under store nedbørhændelser.

Afgørelse efter miljøvurderingsloven (VVM-screening)

I henhold til § 21 i miljøvurderingsloven træffes der hermed afgørelse om, at ændringen i pumpedriften på matr. nr. 1aa, Bjørnemose Hgd., Tved ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på miljøet, og at der ikke skal gennemføres en miljøkonsekvensvurdering.

Begrundelse for afgørelsen

Vandløbsregulering er opført under punkt 10f på bilag 2 i miljøvurderingsloven. Det betyder, at der skal der foretages en screening af risikoen for om projektet kan påvirke miljøet efter bekendtgørelsens bestemmelser.

Svendborg Kommune har på baggrund af screeningen vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt, og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Der er i afgørelsen taget hensyn til kriterierne i bilag 6 til miljøvurderingsloven samt det udfyldte VVM-anmeldeskema, der er vedlagt som Bilag 1.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Vandløbsmyndigheden har vurderet projektet i henhold til bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder⁵, herunder Natura 2000-områder samt beskyttelse af visse arter.

Vandløbsmyndigheden har vurderet, at projektet ikke påvirker Natura 2000-områder negativt, da der ikke er sammenhæng mellem vandløbet og nærværende Natura2000-områder

Bilag IV-arter

Af bilag-IV håndbogen fremgår det, at der indenfor det 10 x 10 km kvadrat, forekommer følgende bilag IV-arter: Hasselmus, sydflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander, markfirben, spidssnudet frø, springfrø.

Ændringen i pumpedriften vurderes at være uden betydning for de ovennævnte bilag IV-arter, og deres fouragerings- og rasteområder.

Samlet konklusion

Der er i afsnittet ovenfor redegjort for de parametre, som er fundet relevante for projektet. På den baggrund og sammenholdt med screeningen er det Svendborg Kommunes vurdering, at vandløbsreguleringen som beskrevet ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 21 i miljøvurderingsloven. Vi gør opmærksom på, at hvis projektet ændres, er ansøger forpligtet til på ny at søge om ændringen jf. lovens § 18, med henblik på at få afgjort om ændringen udløser pligt om en miljøkonsekvensvurdering.

⁵ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om at projektet ikke skal gennem en VVM-proces. Anmeldeskemaet fremgår af vedlagte Bilag 1.

Svendborg Kommunes bemærkninger

Vandløbet fra Halling Skov og de tilstødende pumpekanaler er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3. Endvidere er der registreret et moseområde, 3 søer samt et strandengsområde på matriklen, der ligeledes er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Da den planlagte pumpeaktivitet ikke vil medføre tørlægning og ændring af vandløbets profil, vurderer Svendborg Kommune, at tilladelsen til afværgepumpning fra den 1 april til den 1. november ikke vil medføre tilstandsændring i vandløbet og pumpekanalerne.

Ved en ændring i pumpedrift kan det i udgangspunktet forventes, at mere vand bliver ledt væk fra området. I det konkrete tilfælde bliver der gjort tiltag for at sikre, at naturtilstanden i området forbliver den samme eller bedre, idet de eksisterende dræn med udløb til pumpekanalerne bliver blokeret således at dræning må ske gennem tørveholdig jord med lille permeabilitet. Der blev desuden observeret ved tilsyn af området den 9. september 2020, at i hvert fald én af søerne var tørlagt uden aktiv pumpning. Derfor vurderer Svendborg Kommune, at det er sandsynliggjort, at tilladelsen til afværgepumpning fra den 1. april til den 1. november ikke vil medføre tilstandsændring i de § 3-beskyttede søer og moseområdet. Desuden vil afgræsning de omkringliggende arealer medføre at området udvikles naturmæssigt.

Tilladelsen til ændring i pumpedriften vurderes ikke at have indflydelse på strandengsområdet.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet ikke kræver dispensation jf. naturbeskyttelsesloven.

Involverede lodsejere

I tabellen nedenfor ses hvilke matrikler og lodsejere, der indgår i reguleringsprojektet med ændring af privat udpumpningsanlæg:

Matr. nr.	Ejerlav	Lodsejer	Adresse	Post nr. By
1aa	Bjørnemose Hgd., Tved	Vagn Rasmussen	Bjørnemosevej 40	5700 Svendborg

Økonomi

Ansøger afholder alle udgifter til etablering af pumpeanlægget m.v.

Ansøger har vedligeholdelsespligten af pumpeanlægget og de private dræn i projektet og afholder udgiften hertil.

Svendborg Kommune har vedligeholdelsespligten til pumpekanalen, da den er et offentligt vandløb, og afholder udgiften hertil.

Tidsplan

Forberedelse af pumpeystemet ønskes igangsat, når tilladelsen foreligger, forventeligt i begyndelsen af 2021.

Høring

Projektet er i offentlig høring i 4 uger i perioden fra den 10. november til den 8. december 2020.

Klagevejledning

Ovenstående afgørelse kan i henhold til § 80 i vandløbsloven påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt og offentliggjort. Afgørelsen forventes at blive annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside omtrent den 15. december 2020. Klagefristen på denne afgørelse vil således blive omkring den 12. januar 2021.

Du klager digitalt via Klageportalen, som du har adgang til via www.borger.dk eller www.virk.dk eller via Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Andre kan også klage over afgørelsen. Det betyder, at enhver der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald er klageberettiget.

Som privatperson skal du betale et gebyr på 900,- kr. til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for at få behandlet klagen. Hvis du får helt eller delvist medhold, får du gebyret betalt tilbage.

Venlig hilsen

Terkel Broe Christensen
Biolog

Svendborg Kommune
Byg, Natur og Miljø

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf: +4562233438

Mobil: +4530175438

Email: terkel.broe.christensen@svendborg.dk

Bilag

Bilag 1: VVM-screeningskema

Bilag 2: Ansøgning

Bilag 3: Supplerende notat til ansøgning

Kopi sendt til:

Berørte parter:

Vagn Rasmussen, Bjørnemosevej 40, 5700 Svendborg (vagn@humlebo-gruppen.dk)

Relevante myndigheder og interesseorganisationer:

Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen v/ Lars Christiansen (fynskredsen@botaniskforening.dk)

Dansk Botanisk Forening – Naturbeskyttelsesudvalget (toni.reese.naesborg@gmail.com)

Dansk Møllerforening- v./Susanne Jervelund (danskmoller@gmail.com)

Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk)

Danmarks Naturfredningsforening - Svendborg (svendborg@dn.dk)

Dansk Ornitologisk Forening – Svendborg (svendborg@dof.dk)

Dansk Ornitologisk Forening – (natur@dof.dk)

Svendborg Sportsfiskerforening (post@svendborg-sportsfiskerforening.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund - Fyn, v./Søren Knabe (soren@knabe.dk)

Fiskeriinspektorat ØST (inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk)

Fiskeriinspektorat ØST- Fredericia v/ Jimmy Langelund Jensen (jjj@fiskeristyrelsen.dk)

Ferskvandsfiskeriforeningen (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Friluftsrådet (sydfyn@friluftsradet.dk)

Svendborg Museum (info@svendborgmuseum.dk)